№ 12. Otrdeen, 1. februarî. 1911.

Makfà,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeschu Awises.

Ismahk 3 reises nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un sestdeenâ, isnemot swehtku deenas.

Makfà,
par pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uf ahrsemem:
par gadu . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 2 „ 80 „
par 1/4 gadu . 1 „ 50 „
par 1 mehn. . — „ 60 „

Numurs makfà 3 kap.

Pasta kaste № 17.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

90. gada-gahjums.

Sludinajumi makfà:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Puschkina bulw. (Atigâ).
Golgata.
Pascha namâ.
Atwehrta ikdeenas no pulksten 10 rihtâ ihds pulksten 10 wakarâ

Peeprasijums par Baltijas foda ekspediziju walsts domê.

Walsts dome 26. janwara wakara sehdê turpinaja un isbeidsa debates par waldibas isskaidrojumeem uf sozialdemokratu peeprasijumu par kara un ziwileestahschu nelikumigu rihzibu Baltijas gubernâs.

Schulzenbergs (kad. igaun.) lasa pascha sarakstitus daschadus datus, ar kureem rauga peerahdit Baltijas semneeku nospeesto stahwokli. Pehz pusstundas ilgas lasischanas Purischkewitschs sauz wahzu walodâ: „Nolasischana stingri aisleegta!" un ari preekschsehdetajs luhds runataju uf kahrtibas rukla pamata nobeigt lasischanu un runat no galwas. Schulzenbergs paskaidro, ja faktu nolasischana winam leegta, tad winsch sawu runu pahrtrauz. (Labee plaukschkina).

Eesneeds un peenem preekschlikumu, debates pawisam nobeigt.

Preedkalns, kâ peeprasijuma pirmais parakstitajs garâ jo garâ runâ mehginaja eegalwot, ka wisi no wina eewahktee „fakti" esot pateesi, kuri zaur waldibas isskaidrojumeem palikuschi „neapgahsti" un nobeids sawu runu ar leeligo un melu pilno apgalwojumu: „Kamehr nebuhs pamatigu reformu, latweeschu semneeki un wisi pahrejee Baltijas eedsihwotaji kopâ ar sozialdemokrateem (Ujah!*) zihnisees pret baronu priwilegijam."

Nolasa pahrejas formulas, kuras eesneeguschi oktobristi un progresisti. Pee balsoschanas motiweem runâ Bulats, kursch aisstahw darba grupas pahrejas formulu, kura atsihst waldibas paskaidrojumus par nepeeteekoscheem uf ta pamata, ka schee paskaidrojumi neattaisno foda ekspediziju rihzibu. Titschinins saka, ka neatrodot peeteekoschus pamatus oposizijas formulu peenemschanai, bet neturot ari par ecspehjamu balsot par oktobristu formulu: 1) schaî pehdejâ formulâ neesot neweena aisrahdijuma uf to, kâ isnihzinami truhkumi Baltijas dsihwê un 2) neesot formulâ ari aisrahdijumu uf to, lai waldiba gahdatu par weetas doschanu walsts domê eewehletam Baltijas kreewu tautibas eedsihwotaju preekschstahwim.

— Barons Rosens isskaidro, ka sozialdemokratu eenaids esot saprotams pret satwersmi, kura semes kulturelam masakumam nodroschina peederigo nosihmi. Wini, sozialdemokrati, apgalwojot, ka seme (Baltija) esot nabaga, kamehr winas pahrtiziba skaitleem peerahdita. Wini apgalwo, ka Baltijâ waldot wehrdsiba, kamehr tur dsimtbuhschana atzelta 60 gadus agrak, nekâ pahrejâ Kreewijâ, u. t. t. Baltijas satwersme tapehz esot wislabakâ leeziba pret sozialdemokratu melkulibu. „Winu usbrukumi sagaidami no jauna, ja zeltos sareschgiti apstahkli. Bet ja tee atkal nodedsinatu muhsu mahjas, mehs tàs uszelsim no jauna, kâ jau pehdejo reisi, apsinâ, ka muhsu pusê ir teesibas, kuras esam eemantojuschi, un ka mums ir skaidra sirds apsino."

Nîselowizs (Kursemes deputats!) domâ, ka waldiba naw noskaidrojusi atteezibas starp atsewischkâm Baltijas eedsihwotaju grupam. Winsch pilnigi peeweenojas progresistu formulai, kurâ teikts, ka waldibas paskaidrojumi naw apgahsuschi nelikumibas un ka weenigais lihdseklis apgaismot wajadsigâ kahrtâ Baltijas notikumus un wehl tagad pastahwoschàs nenormalàs atteezibas starp atsewischkâm eedsihwotaju grupam esot tikai senatora rewisija. — Nobalsojot peenem sekoscho oktobristu formulu: „Eewehrodama to, ka daschi no fakteem, kurus peeweed interpelanti, naw no wineem peerahditi, bet ziti teek saprasti weenpusigi un winos (faktos) naw nekahdas nelikumibas, walsts dome apmeerinajas ar waldibas paskaidrojumeem un pahreet uf kahrtejeem darbeem."

*) Te gan japabrihnas par Preedkalna pahrmehrigo nekaunibu, saistot kopâ „latweeschu semneekus" un pahrejos „Baltijas eedsihwotajus" ar „sozialdemokrateem". Kas winam dewis pilnwaru, te runat wisu latweeschu semneeku un pahrejo Baltijas eedsihwotaju wahrdâ? To winsch war darit tikai sawu nedaudso „sarkano brahlu" un zitkahrtejo „brauninu" un „sarkanâ gaita" waronu, tà tad wisleelakai daļai zitkahrtejo laupitaju un dedsinataju un wehlako „meschu brahlu" wahrdâ. No sozialdemokrateem sreisi tik beskaunigi peekrahptee un wehlak tik sunistkâ glehwulibâ sawai nelaimei pamestee „latweeschu semneeki" gan wairs ne sem kahdeem apstahkleem neees „kopâ" ar sozialdemokratiskeem melkukeem, leekehscheem un iswirtukeem.

No ahrsemèm.

Rigas krahpneeki ahrsemês.

Daschas deenas atpakal bija jau sinots, ka kahda inscheneera kundse no Rigas Leipzigâ apzeetinata, bet winas wihrs apzeetinats Riksdorfâ pee Berlines un ka winus abus apwainojot par to, ka iskrahpuschi kahdeem augsteem kungeem 50,000 marku. „Berliner Lokal-Anzeiger" nu sino schaî leetâ tuwak, ka apzeetinatâ esot kahda inscheneera Schmiegena kundse no Rigas. Wina esot koti skaista, ejot koti gresni gehrbusês un pratusi eekluht Leipzigas bagatneeku un augstmanu aprindâs, kur no wairak personam iskrahpusi 50,000 marku, eestahstidama, ka wina gribot eerihkot kahdu slimneeku dseedinatawu, un tur naudas lihdsekli esot wajadsigi. Par leetprateju schaî usnehmumâ wina stahdija preekschâ kahdu „spezialistu". Tikai gluschi nejauschi dabujuschi sinat, ka schi seeweete ir isweiziga blehde un ka par „spezialistu" preekschâ stahditais „ahrsts" ir winas paschas wihrs. Wina tad tuhlin apzeetinata. Wihrs, dabujis manit, kahdu wirseenu leeta nehmusi, aisbehdsis uf Berlini, bet pehz kahdam deenam atrasts Riksdorfâ un ari apzeetinats.

Anglijas leelisku brunoschanàs.

Awise „Ewening News" raksta, ka nahkoschâ gadâ angku flotes budschets sasneegschot nedsirdeni augstumu. Flotes wajadsibam isdoschot 450 milj. rbl. Gribot sasneegt 1913. gadâ angku drednotu pahrswaru pahr trejsabeedribas drednoteem. Minetâ gadâ Anglijai buhschot 28 drednoti, no kureem 25 atradischotees Anglijas un 3 koloniju uhdenos. Wahzijai schaî gadâ buhschot 17 un Austro-Ungarijai ar Italiju kopâ 8 drednoti. Nahkoschâ gadâ Anglija sahkschot buhwet 7 jaunus drednotus.

Wahzija. Essenâ notizis leelakas „ekspropriazijas" mehginajums, kursch naw tomehr isdewees. 4 raktuwju meistari weduschi uf raktuwem 275,000 marku, lai ismaksatu tur 5000 strahdneekeem algas. Usbruzeju bijis 8—10 wihru un wini jau eepreeksch pahrwilkuschi pahr zeku afu drahti, lai sirgeem buhtu jakriht. Usbrukums notizis pulksten pusseschos no rihta. Kad laupitaji sahkuschi schaut, naudas wedeji schahwuschi pretim. Wineem peesteiguschees drihs palihgâ wehl 2 schandarmi, pehz kam usbruzeji aisbehguschi. Domâ, ka usbruzeji esot bijuschee raktuwju strahdneeki, kuri par naudas weschanu wisu sinajuschi.

Turzija. Par waldibas nama nodegschanu Konstantinopolê wehl sino, ka isdeguschi tiklab walsts padomes, kâ ari leelwesirata un eekschleetu ministrijas biroji un sehschu sahles. Isglahbta tikai eekschleetu ministra kase. Swarigi walsts papiri, kâ ari leelwesirata un eekschleetu ministra dokumenti atradàs sewischkâ ehkâ un palika neaistikti. Sadega tikai darbâ esoschee dokumenti un aktis. Walsts padomes darbiba dehl dokumentu un papiru sadegschanas pilnigi apstahjusês un zeetusi ari eewehrojami eekschleetu ministrijas darbiba. Glahbti wisi papiri no Abdula Hamida laikeem un wiss ahrleetu ministrijas archiws. Par uguns iszelschanàs zehloneem tagad domâ, ka uguns peelikta. No simts apkalpotajeem, kuri dsihwoja waldibas ehkas pagraba siahwâ, 20 apkalpotaji apzeetinati, kâ ari diwi polizisti. Polizija pahrleezinata, ka dedsinataji ir tee paschi, kuri ari nodedsinaja parlamenta namu. Waldiba sanehmusi wairak draudu wehstules, ka nodedsinaschot wisas waldibas ehkas.

Melnkalne. Antiwarî apzeetinats kahds melnkalneetis pee kura atrastas diwas ar dinamitu pildîtas bumbas. Apzeetinatais teizis, ka winsch gribejis nonahwet kahdu schandarmu, kursch noschahwis wina mahti un mahsu. Polizija tomehr ir taîs domâs, ka apzeetinatais brauzis uf Zetinji, lai sarihkotu atentatu pret kehninu Nikolaju.

Portugale. Ar kahdu monarkistu lapu isrehkinaschees uf ahtru roku Portugales republikani Koimbrâ. Lapa kahdâ rakstâ usbrukusi tagadejai waldibai. Par to nu bijis jazeesch monarkistu klubeem. Lauschu bars, kopâ ar studenteem usbruzis monarkistu-katoku kluba beedribas namam, sadausijis papreeksch wisu un sadedsinajis — ari biblioteku. Ari Franko partijas kluba telpam gahjis tàpat. Wiss dausischanas darbs pawadits no nazionalo dseesmu dseedaschanas. Starp monarkisteem un republikaneem notikuschas asas sadursmes.

* * *

Wihnê, 6. febr. Schogad Galizijâ noturès leelus jahtneeku manewrus, pee kureem peedalisees ari Wahzijas keisars. Manewros leetos maschinu slintes, grosamos gaisa kugus, lidmaschinas un automobilus.

Solonikos, 6. febr. Uf greeku robescham aissuhtija 12 ahtrschahweju leelgabalu baterijas, tadehl ka Greekija gatawojas robeschu apgabalos uf leeleem manewreem. — Dehl nedroscha stahwokla Balkanos jaunturku komiteja prasa, lai mobilisê 600,000 reserwistu.

Tokijâ, 7. febr. (25. janw.). Slawenais japanu sinatnu wihrs un lipigo slimibu pehtneeks profesors Kitasato dosees schinîs deenâs uf mehra apgabalu Mandschurijâ.

— Waldiba eesneedsa parlamentam likuma projektu par 1 miljona jenu atwehleschanu zihnai pret koleru Mandschurijâ, uf kureeni komandeti ari japanu ahrsti.

No eekschsemèm.

Pee Somijas saeimas atklahschanas

talmans Swinhufwuds turejis schahdu runu:

„Zeenijamee deputati, pateizos par eewehleschanu un man parahdito ustizibu. Puhleschos wiseem spehkeem, lai to attaisnotu. Saeimas atlaischanas, kuras pastahwigi atkahrtojas, naw masinajuschas tautas interesi wehleschanas leetâ, naw masinajuschas tautas palauschanos uf saeimu. Muhsu tauta gaida, ka saeima aisstahwès semes dsihwibas intereses, kuràm draud waldiba. Schàs waldibas darbiba, nelikumigee lihdsekli, ar waru isdaritee pahrgrosijumi, katru deenu top skaidraki redsami. Ne welti tauta ustizas saweem preekschstahwjeem. Saeimai jasanem wisi spehki, lai aissargatu tautas intereses un paglahbtu tàs. Somijai ir sawa no Monarcheem ar swehrastu apstiprinata konstituzija, pehz kuras isdod Somijai likumus Monarchs ar saeimu. Pehz schàs konstituzijas japadodas likumam tiklab waldibai, kâ ari wiseem pilsoneem. Un saeimai bes kahdas schaubischanàs jaseko schai prasibai. Zeenijamee deputati, es Juhs apsweizu uf swarigu usdewumu ispildischanu."

Scho runu ofizielàs aprindas usskatot par koti asu un isaizinoschu. Ari Somija atsihstot, ka runa gahjusi pahri parastàm robescham, bet ka zitadi newarejis buht.

Mehra gaita tahlajos austrumos.

Harbinâ, 28. janwarî. 24 stundu laikâ nomira 31 eedsimtais. Pazelti 10 lihki. Pehdejâs diwâs nedelâs mirstiba masinajusês. No 8. lihds 14. janwarim nomira 249 zilweki, no 15. lihds 21. janwarim 212 zilweki, no 22. lihds 27. janwarim 143 zilweki. Michela seewa atswabinata no isolazijas.

Dalnijâ, pehz japanu sinam, 24. janwarî miruschi 53 zilweki, Deenwid-Mandschurijas dselsszeka joslâ 173. Dselsszeka joslâ mehris isplatotees leelâ mehrâ, gandrihs katrâ stazijâ teek atsihmeti saslimschanas gadijumi.

Zizikarâ mehris turpinàs. Uf kineeschu eestahschu luhgumu, uf tureeni aiskomandeti diwi japanu ahrsti.

Uf Huantschendsu hungusu bandu isklihdinaschanai un laupitaju sawaldischanai isgahjis no Fudsjadjanas bataljons kineeschu saldatu. Austrum-Kinas dselsszeka waldei peenahzis raksts, kurâ greesta wehriba uf to, ka kineeschu dselsszeka joslâ ahrstê mehri ar adatas duhreeneem. Kahdâ kreewu sahdschâ Wladiwostokas apkahrtnê semneekeem pawehlets eerihkot mehra barakas kaut kur sahdschas nomalê, tam gadijumam, ja mehris iszeltos. Bet tà ka nomalê parozigaku ehku naw bijis, semneeki nolehmuschi eerihkot barakas 5 mahjâs paschâ apdsihwotakâ zentrâ, lihdsâs skolai un basnizai.

Mehra breesmas tahlajos austrumos

kahds azuleezineeks, kuram no kuga, kas Fudsjadanas tuwumâ eesalis ledû, 6. janwarî gadijees eepasihtees ar scho kineeschu pilsehtu, attehlo sekoschâ kahrtâ: Jau Fudsjadanas pirmajâs eelâs dabu redset breesmigus skatus. Paschâ eelas sahkumâ pee semes guļ septini lihki. Trihsdesmit lihds tschetrdesmit kineeschu druhsmejas apkahrt un weenaldsigi winos noskatas. Rensteles pa eelu malam wahkajas wehl tschetri puspliki lihki. No tuwakâ nama patlaban ismet kahdu mirstoschu zilweku. Kahds eedsimto polizists, kuru luhds gahdat par palihdsibu, atbild, ka ta neesot wina darischana. Uf upes krasta plehschas suni un kraukli ap kailajeem lihkeem. Astonpadsmit sahrku, pa pusei neaistaisiti, salikti uf ledus. Kad paeet gar upes krastu, tad wisur war redset uf ledus saliktus walejus sahrkus, no kureem karajas laukâ mehra upuru lozekli un drehbju gabali. Te pee upes suni plehschas ap kahdu mironi, no kura wairs tikai galwa un rumpis palikuschi pahri. Wiss pahrejais jau apehsts. Masa ar kruhmeem apaugusi salina upes widû kâ klahtin noklahta ar kraukleem: tee gaida uf maltiti. Sala pawasarî pahrpluhst un tad ledus eeschanas laikâ wisas lihku atleekas straume eenes Amurâ. Daudz lihkus isgahsch uf ledus tàpat bes sahrka. Sem sneega kupenam schur tur redsami zilweku lihki. Breesmigas smakas dehl salas tuwumâ newar nemas uskawetees.

Kahds laiks buhs turpmak schaî seemâ?

Pasihstamais kreewu meteorologs jeb laika un gaisa noteizejs S. Gribojeedows, kura nowehrojumi un aprehkini aisween (?) israhdijuschees par pareiseem, tagad aprehkinajis,

Ekstrà telegrama!

Uf smehketaju kungu daudskahrtigu wehleschanos islaisti sengadeem eezeenitee papirosi

„Puschki“

10 gab. 6 kap.

tagad

ar gareem mundstikeem.

Luhdsam pamehginat!

Tabakas fabrika

A. G. Ruhtenberg, Rigâ.

Peeprasseet wisur papirosus

„Puschki“

ar gareem mundstikeem.

Tomehr

naw labaki papirosi

kà

„Riga“ gara formata

„Vulkan“ wideja „

„Mai“ ihsa „

25 gab. 15 kap.
10 „ 6 „
5 „ 3 „

A. S. Maikapara, Rigâ.

ka stiprais sals, kursch nupat sahzees, pastahweschot ari turpmak — wisu seemas leelako dalu. Lehnaks laiks paredsams tikai kà nejauschs ihss pahrmainas gadijums uf daschàm deenam, pehz kam katrreis atkal ilgaku laiku pastahweschot stiprs sals. Ari sneega gaidams milsigi daudſ, tà ka nahkoschâ pawasarî paredsami leeli pluhdi. Redsesim!

Peterburga. Walsts kontroles 100 g. pastahweschanas jubilejas gadijumâ laists walsts kontrolei Wisaugstakais ralsts. Walsts kontroles kompetenze, sahkot no dibinaschanas laika 1811. g. 28. janwarî, tikusi Keisaru Aleksandra II. un Aleksandra III. laikâ eewehrojami paplaschinata. Walsts kontroles jubilejas gadijumâ Petera-Pawila katedralê, kontroles eerehdnu klahtbuhtnê, noturets dwehseles aisluhgums par Keisaru Aleksandru I. un uf wina kapu uslikts sudraba wainags.

— Meschonigs schoferis. Schoferis Doroninows tizis atlaists no weetas un wina weetà brauzis zits, kahds Schweds. 26. janwarî ap plkst. 11 wakarâ Doroninows uf Newas prospekta eeraudsijis, ka ar wina agrak wadito automobili brauz Schweds, automobilim pilnâ gaitâ ejot uslehzis uf buka, nogruhdis Schwedu sahnus un stuhrejis automobili uf trotuaru, azim redsot gribedams to satreekt pret elektriskàs apgaismoschanas stabu. Bet staba weetà automobilis usdrahsàs wirsû kahdai jaunai damai, kura gahja pa trotuaru lihds ar 6—7 g. wezu meiteni. Dama tika aissweesta sahnus, bet behrns paklupa sem motora. Taî brihdî Schweds israhwa Doroninowam stuhri no rokam. Doroninows taî paschâ brihdî nolehza no automobila un nosuda kauschu puhlî. Meiteni iswilka par laimi ne wisai gruhti eewainotu un aisweda uf slimnizu.

— 26. janwarî, ap pulksten 1 deenâ, kahdi 2,500 studenti tik ahtri sapulzejàs uniwersitates koridoros un notureja tur neatkautu sapulzi, ka uniwersitates preekschneeziba nepaspehja winus no tam atturet. Pehz sapulzes studenti, nepaklausidami rektora usaizinajumam, lai isklihstu meerigi, gahja pa preekschlasijumu sahlem, kur ziti studenti strahdaja, un trauzeja tos darbâ. Ap pulksten pus 2 uniwersitatê tad eerodàs polizija.

Zarskoje-Selo. Stazijâ 25. janwarî nodedsis Keisariskais pawiljons lihds pamatam. Uguns zehlusès no krahsns roreem greestos. Saudejumu ap 40,000 rbl.

— Paschslepkawibas mehginajums. 26. janw. wakarâ Nikolajewas kadetu korpusa preekschneeka kundse, 22 g. wezâ A. M. Ewalba, mehginaja nogalinatees. Wina eeschahwa sew lodi kruhtîs.

Maskawa. Ap pulksten 12 deenâ 26. janwarî Schiwodornas preekschpilsehtâ sem rinka dselszela tilta pahrplihsusi galwenâ uhdens wada truhba. Sahkusi pluhst milsiga uhdens struhkla, un brihs ween dselszelsch pahrpluhdis ar pusotru arschinu dsiku uhdeni, kursch appluhdinajis 100 asu leelu apkahrtni. Rinka dselszelsch leelisti isskalots.

Warschawa. 23. janwarî kahdâ deewnamâ pa spredika laiku weens no weetejeem eedsihwotajeem metis preesterim ar 6 mahrzinu smagu akmeni; akmens preesteri nekehra un nokrita uf altara. Laudis par to bija tà saniknoti, ka neleeti nokerot tee sahka to sist, tà ka polizijai tikai ar leelàm mokam isdewàs puhli apmeerinat. Sweedejam atrasts kabatâ wehl kahds akmens. — 24. janwara naktî tika isdaritas wairakas kratischanas, pee kam, priwatâ sapulzê, swehrinata adwokata Pateka dsihwoklî, aresteti wairaki polu awischu redaktori un pasihstami publizisti.

„T. B.“

Odesa. Dezembra nemeeru dehl no schejeenes uniwersitates isslehgti pawisam 120 studenti.

Jalta. Twaikonis „Sturmans“, kas 9 deenas atpakal isbrauza no schejeenes uf Noworosisku, naw tur nonahzis, ne ari zitur kur manits, tà tad gahjis bojâ ar wairak nekà 40 zilwekeem. Starp ziteem pasascheereem uf twaikona atradàs bagatee tirgotaji Stolbezs, Borodkins un Speeschnews.

Odesa. Pretmehra biroja sehdê nolasija sinojumu, pehz kura Wisaugstaki eezelta pretmehra komisija atraida slimneeku kopeju ispildu komisijas luhgumu dehl 1 miljona rubku leela pabalsta zihnâ pret epidemijam. Luhgums atraidits dibinotees uf to, ka slimneeku kopschana jaisdara paschàm pilsehtu komunaleestahdem.

Twera. Buhwinscheneers Osolinsch eezelts par Tweras gubernas waldes jaunako inscheneeru.

Sibirija. Senlaiku zeetokschna wakni, kà „Sib. Listok“ raksta, atrodotees pee Uli upes, 40 werstis no Taras pilsehtas. Pehz tautas teikas, tur bijusi apzeetinata pilsehta, kuru ispostijis Sibirijas eekarotajs Jermaks. Tagad atlikuschi tikai semes walni, nekahdu senlaiku buhwju paleeku tur neesot. Teika stahsta, ka weetejais knass, behgdams no Jermaka, eemetis sawus dahrgumus uhdenî. Tagad schi wehsturistà weeta nahkusi iszelotaju latweeschu leetoschanâ. Tee uszehluschi tur daschas mahjinas un eerihkojot tihrumus.

Widseme.

Riga. Kreewu nazionalistu klubs „Ruskaja Beseda“, kà jau sinots, 25. janwarî notureja pilnu gada sapulzi, uf kuru bija no 85 beedreem eeradušchees 53. Sapulzi wadija Tschagowezs, kursch wispirms pasinoja, kà jau sinots, ka klubam Wisaugstaki atwehleti 15,000 r., kà aisnehmums bes augkeem uf 15 gadeem. Pehz tam sinoja, ka beedru skaits pagahjuschâ gadâ pamasinajees par 98 beedreem. Eenemti pag. gadâ 6977 r. 59 kap., isdoti 6524 r. 38 k., tà ka kasê paleek 458 r. 21 k. Pehz tam usstahdija budschetu nahkamam gadam, kuru tapat kà pag. gada pahrskatu weenbalsigi peenehma. Pehz daschu sihku tekoschu darischanu pahrrunaschanas kluba preekschneeks J. J. Wisozkis runaja par kluba nahkamajeem mehrkeem: 1) Pee kluba peederoscheem pareistizigeem garidsneekeem kopâ ar tahdeem pat pedagogeem jaatrod lihdsekli, ka wisai audsinaschanas un isglihtibas sistemai eedwest pareistizigi-religiosus-patriotiskus un kreewu nazionalus idealus. 2) Nodibinat pee kluba kreewu krahj-aisdewu kasi, lai zaur to, ja leeta labi sekmesees, schejeenes kreewus atswabinatu no atkaribas zittauteeschu naudas eestahdês. Wehlak tad schi eestahde waretu weizinat kreewu semes ihpaschumu pawiroschanu un tà iswehrstees par kreewu kolonisazijas banku preeksch Baltijas. 3) Nodibinat mahksias amatneezibas un tirdsneezibas-ruhpneezibas kursus. 4) Atwehrt kreewu besmaksas bibliotekû un lasitawu. 5) Nodibinat isstahdi preeksch kreewu mahksias, ruhpneezibas, technikas u. t. t. raschojumu isstahdischanas. 6) Dibinat biroju juridisku padomu sneegschanai weetejeem kreeweem par brihwu. 7) Atwehrt sawu tipografiju lihds ar nodalu foto-zinkografijai, kurâ tad waretu lehti drukat grahmatas preeksch kreewu nazionalàs idejas propagandas Baltijâ un 8) Dibinat kreewu kori. Kad tik te W. kgam neisnahk 10 saku twarstischana weenâ reisê. —r.

— Politechnikas tirdsneezibas nodalâ 26. un 27. janwarî tika notureti walsts eksameni. Tirdsneezibas sinibu kandidata gradu eeguwa, pehz sawu disertaziju sekmigas aisstahweschanas, no 24 studenteem sekoschee 10 latweeschi: Wilis Gulbis (disertazija: „Anglijas un Amerikas banku organisazija un darbiba“), Richards Kalninsch („Seemeļ-Amerikas labibas tirdsneeziba“), Andrejs Lankowskis („Anglijas koloniju tautsaimneezisKà nosihme un winas koloniju politika“), Karlis Leepinsch („Galweno walstu tirdsneezibas bilanze“), Alberts Palens („Kasijas tirdsneezibas organisazija“) Jahnis Rapa („Anglijas un Wahzijas tirdsneezibas un ruhpneezibas banku organisazija un darbiba“), Juris Role („Tagadejâ kanaku nosihme tautsaimneezibâ“), Wilis Skujskubra („Kreewijas tirdsneezibas un ruhpneezibas, salihdsinot ar Wahzijas bankam“), Louijs Strasdinsch („Akmenu ogku industrija Kreewijâ“), Eduards Eglits („Anglijas un Amerikas banku organisazija un darbiba“).

K.

— Godalgas issolijusi Rigas architektu beedriba skitschu eeguhschanai preeksch weikala- un dsihwojamàs ehkas Rigâ Latweeschu Amatneeku Palihdsibas Beedribas krahj-aisdewu kases usdewumâ. I. godalgu: 800 rbl., II. — 600 rbl. un III. — 400 rbl. Godalgu spreedeji: direktori sw. adw. G. Semgals un J. Pohls, architekti: prof. O. Hoffmans, G. son Bocks un K. Pehkschens. Programas issneedsi darbdeenâs no plkst. 10—12 preeksch pusdeenas architekta K. Pehkschena birojâ Strehlneeku eelâ Nr. 12. Terminsch: 21. martâ 1911. g. plkst 12 deenâ.

— Rigas un Jelgawas biskaps Joans peektdeen atgreesees Rigâ.

— Rigas mahzibas apgabala kurators S. M. Pruttschenko zeturtdeen atgreesees no Reweles atpakal Rigâ.

— Stamereenes barona Wolfa wisus 4 weenlaischa namus Teatra bulwarî Nr. 7 un 8 un Walnu eelâ Nr. 28/a un b nopirzis kwasas fabrikants K. Leimans.

— Gertrudes basnizas damu komiteja sarihko sestdeen, 5. februarî, Rigas Latweeschu Beedribas sahlê musikali-dramatisku wakaru ar bagatu un wispusigi programu. Kà programas ispilditaji ussstahsees J. Dubura kgs kà deklamators un kà reschisors, kura reschijâ latweeschu dramatisko kursu audsekni israhnis joku lugu „Pee Weentuka“. Rig. Latw. dseedaschanas beedribas koris P. Josuus k. wadibâ dseedàs wairak dseesmas. Kà programas beidsamà daka buhs „Nahru deja“, dejota no dejas skolas skolneezem. Pehz preekschnesumeem weesiga sadsihwe ar deju.

— No Rigas juhrmalas. Jaunu patstahwigu telefona liniju jau schis wasaras sesonas sahkumâ eerihkoschot no Majoreem zaur Sloku un Kemereem lihds Tukumam.

No Leelà pagasta raksta „L.“: Slepkawoschanas muhsu pagastâ sahk atkahrtotees. Kà sawâ laitâ jau bij laikraksios sinots, 31. dezembrî Leelàs muischas „gehgeris“ noschahwa Jahni Balodi. Kahdu nedeku pehz jaunâ gada Madleenes trakteerî tizis sadausits pasihstamais kroga weesis B., kursch tagad palizis wahjprahtigs. Pagahjuschu nedeku meschsargs R. schahwis uf saimneeku M. un tagad atkal ir pastrahdats schauschaligs darbs: Melnsalu mahju saimneeks Woldemars Reinbergis swehtdeenas wakarâ 23. janwarî aisgahjis uf tuwejàm isbijuschàm dsirnawam usluhgt mahsu un swaini uf kahsam, kuras bija noliktas uf 30. janwari. Ap pulksten 7 wakarâ R. atwadijees no mahsas un mahsas behrneem. Mahsas wihrs E. teizis, ka schim jaejot sirgu kuhts noslehgt un tà abi isgahjuschi ahrâ. R. atwadijees no E. Bet kad R. apgreesees uf eeschanu, tad E. isschahwis uf R. 3 rewolwera schahweenus, no kureem pirmà schahweena lode R—am eegahjusi pee auss un isskrehjusi blakus degunam. R. wehl behdsis, bet E. winam dsinees pakal, panahzis to un tà abi zihkstedamees eewehluschees dsirnawu grahwi. E. sawu upuri apstrahdajis ar kulakeem, teikdams: „Tew schowakar tà ka tà jamirst Kad R. luhdsees, lai atkaujot usrakstit bruhtei kahdas rindinas, tad E. to uf azumirkli palaidis un sahzis puhst nosaluschàs rokàs, jo sala 14 gradus. R. isleetadams pehdejos spehkus, metees behgt. Bet jau pehz nedaudſ soleem otrâ grahwî, kurâ bijis walejs uhdens, tizis panahkts un nu eesahkusès zihna no jauna. E. sawam upuram muti peebahsis ar sneegu, lai tas newaretu pehz palihga saukt, tomehr tam isdewees eekleegtees un kleedseenus sadsirdejuschi Grosinu mahjas eedsihwotaji paschâ pehdejâ brihdî, jo R. teizis, ka nebuhtu warejis ilgi pretim turetees: bijis nomozits, sasists un samirzis lihds padusem uhdenî. R. tomehr ar wiseem spehkeem turejees pee kahda elksnischa, lai galwa netiktu eespeesta uhdenî. E. newarejis ari tik sekmigi sawu upuri apstrahdat, jo sneegu R—am mutê bahschot, tam sakosti 2 pirksti un tuwumâ zita eerotscha negadijees. Rewolweris ar 2 neisschauteem patroneem otrâ rihtâ atrasts sneegâ zihksteschanàs weetâ. R. saudejis koti daudſ asinu un ir koti wahrgs. Dr. Riters konstatejis, ka schahweens nebuhschot nahwigs, tikai labâ azs stipri maitata. 24. janwarî sastahdija protokolu un E. aresteja. Usbrukuma eemesls — atrèebschanàs dehl neweenada mantojuma. —

Kurseme.

Leepaja. Emigrantu eezelojschana Nujorkâ. Waldibas komisars, kuram jaapluhko emigrantu twaikoni, ik gadus publizè statistiku par atsewischku twaikonu beedribu Nujorkâ atwestu emigrantu skaitu. No schìs statistikas redsams, ka 1910. gadâ no Eiropas eezelojuschi pawisam 1,104,352 emigranti un pasascheeri (1909. g. — 1,068,649 un 1908. g. — 511,633), no teem 1. klases pasascheeru 146,027, 2. klases — 187,783 un 3. klases, t. i. emigrantu — 770,542 (1909. g. — 769,742). Pehz tàs paschas statistikas Austrum-Asijas beedriba pehrnâ gadâ isdarijusi 24 brauzeenus no Leepajas uf Nujorku (1909. g. — 21, 1908. g. — 17, 1907. g. — 17 un 1906. g. — 5), pee kam ar winas twaikoneem atbraukuschi 2387 2. klases pasascheeri un 18,645 emigranti. Tà tad pehrnâ gadâ Austrum-Asijas twaikonu beedribai weizees wislabak, jo 1909. g. ar winas twaikoneem Nujorkâ aiswesti tikai 25 1. klases un 749 2. klases pasascheeri un 14,219 emigranti, 1908. g. — 20 1. kl. un 338 2 kl. pasascheeri un 6197 emigranti, 1907. g. — 28 1. klases un 266 2. klases pasascheeri un 9993 emigranti un 1906. g. — 142 1. klases un 106 2. klases pasascheeri un 2563 emigranti. (L. B. Isw.)

— Wiltots dokuments. Nelaikis koku tirgotajs Bahlinsch Nihzas krona meschâ uf pehzmaksu bij pirzis zirschanai kokus par wairak tuhkstoscheem rubku. Kà droschibu Bahlinsch eesneedsa dokumentu ar 22 semneeku galwoschanas paraksteem, kuri bij apstiprinati no Nihzas pagasta waldes. Pehz Bahlina nahwes krona parahds wehl nebija samaksats, no Bahlina mantibas likwideschanas eenahkusi suma bij par masu, tadehl parahdu taisijàs peedsiht no galwotajeem. Bet drihs nahza gaismâ, ka neweens naw galwojis un dokumentu ar 22 paraksteem par labu famaksu wiltojis pagasta strihwera palihgs Jehkabs Zeemgalis, kursch tagad nodots teesai.

— Naudas rijeja. Trakteera turetajs Seemans sa-

wam strehjpuikam, 17 gadus wezajam Matisam Treimanim eedewa 100 rubkus, ko samaksat brandwihna rehkinu. Pehz kahda laika puika pahrnahza mahjâs un stahstija, ka nauda winam esot nosudusi. Seemans to pastahstija polizijai, kura issinaja, ka Treimanis naudu atdewis sawai swainei Marijai Leiman, kurai polizija naudu wehl patapa israut is mutes, kad wina taisijâs to noriht. (L. Z.)

— Peepescha nahwe. Otrdeen pehz pusdeenas Pehrkones pagasta Schkehdes zeema Puschu mahju saimneeks Lingis brauzot us mahjam peepeschi ratos nomira. L. miris kerts no treekas. „L. At.

No Wentspils. Wentspils Latweeschu beedriba notureja 16. janwarî Jaunibas Draugu beedribas telpâs sawu kahrtejo gada sapulzi. No gada pahrskata redsejâm, ka beedriba ir koti sekmigi strahdajusi, pahrspehdama preekschejo gadu gandrihs par 500 rbl. Beedribai ir bijis ari schogad jaapmeerinajas ar behrnu dahrsu ustureschanu un pabalstu issneegschanu truhzigeem un slimeem. Behrnu dahrs, kursch mums nabadsigeem eedsihwotajeem neaismaksajams, ir usnehmis katru deenu no 60—85 behrnu, kuri tur teek nodarbinati no rihta lihds wakaram. Leelakeem mahza lasit un rakstit un behrni teek diwi reises deenâ paehdinati, par ko wisu tee behrnu wezaki, kas spehj, maksâ tikai 5 kap. par deenu. Schai teizamai labdaribas eestahdei beedriba pagahjuscho gadu peemaksajusi 540 rbl. Tad otrais galwenais isdewums ir bijis pabalsts truhzigeem un slimeem — 783 rbl. 45 kap. Beedribas galwenais eenemums ir bijis wasarâ sarihkotais basars, kas dewis pee 1200 rbl. skaidras pelnas. Beedru maksu ir eenahzis 140 r. Lai gan beedru skaits drusku pahrspehj pagahjuscho gadu, tomehr ir preeksch Wentspils daudz par masu. Muhsu Labdaribas beedribâ katrs, kas eemaksâ 1 rbl gada maksas ir bes kahdam leekam formalitatem winas beedrs, tadehl zeresim, ka eesahktais gabs tiks pabalstits un beedribai buhs eespehjams weizinat winas teizamus usnehmumus. Tâ sino „L." — Schis beedribas preekschneeks, kâ sinams, ir zentigais mahzitajs T. Grünbergs.

No Subates. Luterani un katoli. Schinî draudzê luterani dsihwo iskaisiti starp katoleem. Usskrist tomehr leelâ kulturas lihmena neweenadiba starp abu tizibu peekritejeem. Kamehr luterani gandrihs ne ar ko neatschkiras no zitur dsihwojoscheem latweescheem, tikmehr katoli naw sawâ kulturâ tahpak tikuschi, kâ senos „poku laikos". Pat no mahju ahrpuses jau war redset, pee kahdas tizibas peeder saimneeks: katolu saimneekam wisas mahjas pusfagruwuschas, salmu jumteem, walejâm gehwelem, beeschi ween istaba un rija, waj ari istaba un kuhts sem weena jumta, istabai weens lodsinsch ar 2 waj 4 stikleem, otrs aisschaujams ar koka dehliti. Ir istabas, kurâm stikla logu nemaz nawa. Lutertizigi gahjeji, kulturâ augstak stahwedami, labpraht nelihgst pee katolu saimneeka. Wini parasti aiseet par gahjejeem us ziteem Latwijas apwideem un beeschi ween tur ari paleek us pastahwigu dsihwi. Schahdâ kahrtâ draudses lozekku skaits pastahwigi pamazinas. „L."

Nihza. Sahkot ar jaunu gadu sche ir isplatijuschâs leelâ mehrâ masalas. Pehz seemasswehtku brihwlaika slehdsa us diwâm nedelam weetejo 1. Nihzas pagasta skolu, bet nu jau ir slehgtas kahdas trihs zitas ari. Pehdejos diwus gadus daudz trauzê mahzibu skolâs epidemiskas slimibas: tâ pagahjuschu gadu plosijâs scharlaks, schogad masalas, bet trachoms isplatijâs ir starp skoleneem leelâ mehrâ. Katru gadu gan teek ahrsteti skolneeki, bet slimiba negrib issust. Trachomu apkarot esot tamdehl gruhti, ka daudzâs mahjâs jau sehrgot ar scho bihstamo slimibu. — Ar jaunu gadu mums peeradâs klaht weena alus noliktawa Upmakzeemâ no „Waldschlösschena" bruhscha Rigâ, kura jo sparigi sahka darbotees, atnemdama jau pastahwoschâm daschu labu grasiti. Daudzus dsird runajam: „Kad jau newar wisas schuhpnizas isnihdet, tad jau labak lai ari wairaki dsihwo us ta pascha rehkina." Sinams, weenkahrschi nemot, tas buhtu pilnigi pareisi, bet kad dsikaki eeskatamees, tad ir jateiz: jo wairak eerihkotas dsertuwes, jo wairak dser. Tamdehl tikai par postu Nihzai war buht schi dsertuwe un daschs labs paklihdis wairak zaur scho „Waldschlöschenu." — Pehdejâs nedelâs sahk salt un beidzot par sneegs snigt, tâ ka ir eespehjams pahrwest seenu un malku. Behdigi bija gan nedelas diwas atpakal. Seens stahw us plawam, bet mahjâs naw ar ko lopinus barot, jo peetilt klaht pee seena newar. Tapat tas bija ar malku. Daudzâs weetâs wareja redset, ka nehma schogu nost un dedsinaja. Bet tagad, pastahwot salam un sneegam, wiseem kâ jauna dsihwiba — ir pascheem siltuma, ir ar lopineem bariba. Tagad ledus ir jau tik stiprs, ka war teescham braukt no Nihzas pahr Leepajas eseru Leepajâ. Daudzi jau ir sewim peegahdajuschi wajadzigo un ru sahk braukt pelnâ, wesdami malku Leepajâ, kur labi samaksâ. Katru deenu welkâs leelas wesumu rindas pahr eseru ar malku. P.

Pee Bauskas prahwesta aprinka peeder 14 draudses ar 17 basnizam. Weena draudze skaidri wahzu draudze, Bauskâ. Wisâs 14 draudzês 1910. gadâ dzimuschi 1095 behrni: 542 wihreeschu kahrtas un 553 seeweeschu kahrtas. — 54 behrni, t. i. 4,9% ahrlaulibâ dzimuschi, un 29 nedzihwi. Weena seewa dzemdejusi trihnischus, meitinas. Miruschi 1059: 518 wihreeschu un 541 seeweeschu kahrtas, tâ tad 36 wairak dzimuschi nekâ miruschi, kamehr 1909. gadâ 39 wairak miruschi, nekâ dzimuschi. — 1910. gadâ 105 jeb 10,86% no wiseem miruscheem sasneeguschi 80 un wairak gadus: 1 wihrs un 1 seewa 100 gadus, 1 wihrs 104 un weens wihrs 108 gadus. — Salaulati tika 379 pahri pret 354 pehrnajâ 1909. gadâ.

Leels ir to skaits, kas nelaimes gadijumôs, zaur slepkawa rokam, bet ihpaschi paschslepkawibâ miruschi, pr. 2,8%.

1 sehns, 16 g. wezs no sibena tika nosperts; 3 noslihkuschi: 1 akâ, 2 upê; 3 masi behrni apdeguschi un nomira ar leelâm

Kam wajadzigas nahkoscham pawasaram

tikai wispirma labuma

sehklas,

jaunâs raschas, pareisâs sortês un **ar ismehginatu dihgschanas spehju**, tas lat peeprasa pehz mana jaunâ wispahrigâ bezmaksas zenu-rahditaja **latweeschu walodâ** (ar nobildejumeem un daudz jaunâm sehklu sortem laukzaimneezibas nodalâ) par **dahrsa-, lopkopibas augu-, koku-** un **puku sehklam, puku sihpoleem, dahrsa rihkeem, lihdzekleem pret kaitigeem kukaineem** un t. t.

Wisbagatakâ izwehle. Zenas koti mehrenas.

H. Goeggingers, Rigâ,

(sehklu tirgotawa pastahw no 1851. g.).

Kahrla celâ Nr. 13 (blakus Zehdera maschinu nolikt.)

Wairak kâ 100 reises

ir firmas raschojumi **godalgoti** eeksch- un ahrzemes izstahdês.

Laukzaimneeku beedribam ihpaschi pcenehmigi noteikumi.

Atkalpahrdewejeem, eepehrkot atteezoschâ wairumâ, aprehkinu uz lehtako.

mokâm. 2 noschauti zaur neprahtigu apeeschanos ar schaujameem eerotscheem. 3 zilweki atrada sawu nahwi pee kulschanas ar maschinu. 2 no wesumeem nospeesti; 1 peedzehrees mahjâs brauzot ar wiseem rateem no tilta gahzdamees nositâs.

Uz zela no pilsehtas brauzot 3 wihri no slepkawam nosisti; 1 seewa no pascha wihra ar zirwi nosista! 1 seewa uz gruhtâm kahjâm miruzi, kad gribejusi meesas augli nodziht!

10 zilweki paschslepkawibâ miruschi. Starp scheem 1 jaunawa un 1 jauneklis sagiftejuschees ar karbolskahbi. 6 pakahruschees: starp scheem 1 seewa 75 g. weza; 1 jauna seewa, 1 jauneklis 18 g. wezs, 1 seewa pahrgreesusês rihkli. — Par weenu paschslepkawu naw teikts, kâ sewim galu darijis.

Druhmi skaitli! Kas wiss gan neslehpjâs sem wineem! Zik posta, zik tumschu behdu, zik netizibas! — Deews lai wairo tizibu, kas uswar grehku nn pasauli! —.—

No Platones. Smalki sagki. Pee Platones pagasta Pogu mahju saimneeka Baloscha bija apmetuschees us ihri diwi jauni zilweki, ujdodamees par kahdas Lodzes fotografijas eestahdes agenteem, un nodarbojuschees ar daschadu skatu fotografeschanu no tureenes apgabala. Ihri un kosti kreetni samaksajuschi. 5. janwarî eegahjuschi pee saimneeka, lai tos aizwedot uz Jelgawu, kur japaleekot wairak deenas darischanâs. Saimneeks, kursch taî brihdî skaitijis prahwaku suunu naudas, no glaunajeem kungeem neka launa nedomadams, eelizis naudu skapî, un to neaizslehdzis izgahjis puisim pateikt, lai aizjuhdz firgu un aizwed kungus uz Jelgawu. Pa to brihdi kungi notscheepuschi naudu un, kâ godigi dzchentlmeni, no saimneeka atwadijuschees, aizbrauza. Sahdzibu saimneeks pamanija tikai otrâ deenâ, par kuru ari sinoja polizijâ. Pehdejâ laikâ nu weens no sagleem Leepajâ apzeetinats, bet bez naudas, un atsuhtits uz Jelgawu. Tas izrahdijees par Jaunjelgawas maspilsoni Friedenbergi, kursch jau teesibas saudejis. Wina beedris esot kahds Tichonows, pehz kura wehl meklê. Friedenbergis nodots teesai. ŋ.

No Jelgawas.

Teatris. Swehtdeen, 30. janwarî, Jelgawas Latweeschu beedribas sahlê tika sarihkots wakars par labu Elsas Allunan peemineklim, izrahdot nelaikes tulkoto lugu: „Jaunibas teesibas" — 4 zehleenos no Herzoga. Pati luga gan jau drusku nowezojusês, tomehr tanî atronam wehl daudz ko pamahzoscha. Lugas faturs ihsumâ schahds: Kahds bagats tirgotajs — atraiknis — Pauls Sarinsch eemihlejees kahda kapelmeistera Eglischa weenigajâ meitâ — Elisabetê, bet pret winas gribu, jo ta jau agraki sawu mihlestibu bija apsolijusi minetâ tirgotaja dehlam — Alfredam. Elisabetes mahte — Selma — kahrodama pehz mantas un goda, ar waru peespeesch sawu meitu iseet pee firmâ atraikna, bet meitai — Elisabetei — pamatojotees uz sawâm „Jaunibas teesibâm", tomehr beidzot izdodâs pahrspeht mahtes stingro gribu.

Nunajot par paschu izrahdi, jamin, ka kopspehlê un ari atsewischkâs lomâs bija nojauschamas daschas nepilnibas. Pirmajâ zehleenâ — preekschkaram pazelotees — wisi sawâs lomâs bija itkâ sastinguschi un paklusi runaja, zaur ko tas bija gruhti saprotams.

Olga Awotin — galwenajâ lomâ, kâ Elisabete — tragiskâs weetâs bija bez ihstas sajuhzmas un tâ winas tehlotâ loma saudeja sawu ihsto nozihmi. Alina Wahrpa, kâ kapelmeistara Eglischa seewa Selma, weetâm izrahdijâs drusku kâ mechaniska; ir sewischki neweetâ bija winas beeschâ azu grozischana. Teodors Paleja un Karlis Waldeks ari nebija sawâs lomâs ihsti: wini pahrak maz schestikuleja un ari teizeenos akzenti nebija ihstâs weetâs. Ar labeem panahkumeem sawus uzdewumus weiza Antons Ehrglis, kâ tirgotajs Pauls Sarinsch, kursch ar sawu gaischo walodu un izweizigo iztureschanos eeguwa publikâ leelu peekrischanu. Tas pats ari salams par Mahrtinu Wihnkalnu — kapelmeistera Eglischa lomâ. Laba ari bija Anna Atwase, kâ Eglischu kalpone.

Apmeklets, par spihti wiseem „protesteem" bija deesgan peeteekoschi. Kaut ari atlikums buhtu peeteekoschs! — Pehz teatra sekoja sawaizigs wakars, kura beigas bija noliktas pulksten 2 no rihta. L. E.

Jauni noteikumi preeksch kinematografeem nupat izdoti no eekschlietu ministrijas. Winos aizleegts demonstret tahdas bildes, kuras waretu aizkahrt skatitaju religiskas, patriotiskas un nazionalas juhtas. Aizleegts demonstret skatus iz pehdejeem notikumeem Lisabonê, kâ ari tahdas, kur kreewu armijas gods teek aizskahrts, masinata garidzneeku zeeniba, waj ari uz deenas jautajumeem atteezigas ainas, kurâs waldibas preekschstahwjus nostahda smeekligâ stahwoklî.

Jelgawas Laukzaimneezibas Beedribas Krahsch. un Aizdoschanas Sabeedribas galigâ general-sapulze noteek 3. febr. Jelgawas Latweeschu Beedribas namâ pulkst. 1 deenâ.

Apbrunots laupischanas usbrukums. Pee Tetelmindes peederigâ Bezbahrscha gruntsgabalâ, kahdâs mahjâs 28. janwarâ zehdeja pee wakarinu maltites peezi semneeki, kad peepeschi pee wineem eerahdâs 5—6 ar rewolwereem apbrunojuschees tehwini, kuri pahrbijuschos semneekus apdraudeja ar nahwi un bez pretestibas no scho puses sasehja teem rokas un kahjas. Pehz tam usbruzeji teem atnehma wisu naudu, sawahza daschadu pahrtiku un apgehrba gabalus, sasehdâs kamanâs, kuras peedereja kahdam no aplaupiteem, un aizbrauza netrauzeti projam. Aprinka polizija nu zihtigi dzen laupitajeem pehdas. Ari Jelgawas slepenpolizijas preekschneeks dewâs uz notikuma weetu. — Tâ sino weet. „Anz." — Mums turpretim peenahzis schahds sinojums: Tetelmindes pagasta Beezbahrscha mahjâs eelauzuschees naktî no 28. uz 29. janwari peezi nepazihstami, apbrunojuschees tehwini un atnehmuschi mahju saimneekam 49 rbkus naudas. Pehz tam itin omuligi eejuhguschi labako zirgu kamanâs un aizlaiduschees. Sirgs pee Rigas sakerts.

Taî paschâ naktî Slampes muischâ, pee Tukuma, izsagti 5 zirgi. —

Wahrigi saslimis aiz saaukstescha nâs kahds schejeenes skolneeks P., kas pehdejâ nelaimes gadijumâ uz Drikfas sneedzis palihdzibu ledû eeluhzuschajeem ledus wedejeem un winu zirgeem, pee kam ari skolneeks eekritis lihdz kaklam uhdenî un saaukstejees. Pee slimneeka gultas pastahwigi atronotees ahrsti un pahri slimu kopejas. —.—

Ugunsgrehks. Swehtdeen, 30. janwarî, ap pulksten ½1 naktî aiz nezinameem eemesleem izcehlâs ugunsgrehks Sluhschu celâ, dahrzneeka Hausmana gruntsgabalâ, kur bija aizdedzees eemihtneeka N. malkas schkuhnis. No Tureenes uguns pahrgahja uz kahdu blakam stahwoschu apdzihwotu koka ehku, kuru ari pa leelai dakai sapostija. Kamehr eeradâs ugunsdzehsejî un eerihkoja dzehschanos darbus, tikmehr uguns aizsnehma eelas pusê atronoscho Bedres gruntsgabalu, kur pa dakai sapostija kahdu malkas stalli. Ugunsdzehsejî ar twaika un wairak rokas schkuhtenem uguni pehz apmehram stundas laika aprobeschoja un pehdigi galigi nodzehsa. Nama ihpaschneeku Hausmana ehkas bijuschas apdroschinatas, bet skahdes pee winâm notizis par apmehram 1000 rubkeem. Eemihtneekam N. sadegušchas wairak wistas un daschadas zitas leetas, kas nebijuschas apdroschinatas, pee kam skahdes notizis par apmehram 500 rubkeem. Nama ihpaschneekam Bedrem apdegušchais malkas stallis taksets uz 50 rubkeem, kas ari nebijis apdroschinats. Uguns dzehschanos darbus schinî reizê kaweja stiprais sals, kursch minetâ naktî sneedzâs lihdz 20 grādeem, pee kam koti gruhti bija atrokami uhdens irkli un eerihkojamas uguns dzehschanas schkuhtenes. — Deenu eepreeksch ap pulksten 10 wakarâ sinoja agunsgrehku Marijas celâ № 32, Jakobsona gruntsgabalâ, kur kahda eemihtneeka dzihwoklî bija aizdegušês istabai grihda. Nama eemihtneeki uguni drihzumâ apdzehsa un wisas tahkakas breesmas nowehrsa. Nekahda eewehrojama skahde naw notikusi. —.—

Ahtra nahwe. Peektdeen 28. janwarî, ap pulksten 10 wakarâ, Dobeles celâ № 21 pehkschni nomira sawâ dzihwokli schejeenes wizai pazihstamais 60 gadus wezais tirgotajs Warschauers tanî brihdî, kad winam bija jazehschâs ekipaschâ un jabrauz — uz sawas meitas kahzam Zehra weesnizâ. Nahwe, kâ dzirdams, zehluzês no leeleem uzbudinajumeem un zirds treekas, kas winu nejauschi pahrsteigusi. —.—

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizâ: Swehtdeen, 6. februarî, pulksten 10 no rihta sprediki nolasis un mahzitajs noturês deewkalposchanu Kalnazeema basnizâ. Uzsaukti: Karlis Janzons ar Lizetti Rozi, Roberts Sparbergs ar Lizetti Nataliju Janzon, Krischs Gustaws Anzons ar Annu Matildi Petrow, Janis Mikelis ar Eewu Laiwin dzim. Schwerna, Peters Bumbers ar Emiliju Wilks, Kristaps Rutschin ar Katrini Zelmaraug. Miruschi: Wilis Grantowskis 78 g. w., Janis Granowskis 74 g. w., Jehkabs Romans 70 g. w.

Dahwanu eenahzis: swehtdeen, 23. janwarî, preeksch ehrgelem 5 r. 52 k. Swehtdeen, 30. janwarî, preeksch altara sagam 3 r. 32 k.

Deewkalposchanas Jelgawas pilsehtas draudzes Nikolaja basnizâ: swehtdeen, 6. februarî, pulksten ½10 preeksch pusdeenas, mahzitajs Reinhards. Behrnu deewkalposchana pulkst. 5os pehz pusdeenas mahz. Reinhards. Uzsaukti: Janis Neulands ar Emiliju Scharloti Grauds, Jahnis Dombrowskis ar Lihbu Martu Jehkabson, Aleksanders Parschonoks ar Emiliju Krauzki, Jahnis Tschaiblis ar Nataliju Kruhmin. Miruschi: Greeta Ulpe dzim. Morat 40 g. w., Anna Rosenhof 75 g. w., Gustaw Missa 36 g. w., Karl Strutte 31 g. w., Jakob Juschkewitz 44 g. w., Lihse Schmidt 77 g. w., Karlis Freudenfelds 59 g. w., Anzs Arnolds Muhrneeks 7 m. 6 d. w., Katarina Selma Rinkewitz 6 g. w.

Eezwehtischanas mahzibu meitenem sahkschu 25. februarî.

Mahz. Reinhards.

Wisjaunakâs sinas.

Peterburgâ, 28. janwarî. Marijas teatrî operas „Tristans un Izolde" izrahdi par labu Keizariskâs sieweeschu patriotiskâs beedribas skolai labpatika apmeklet Winu Majestatem Kungam un Keizaram un Kundzei un Keizareenei-Mahtei Marijai Feodorownai, kâ ari Leelkrazeem un Leelkrazeenem.

— Stahditees preekschâ Wina Majestatei Kungam un Keisaram bij ta laime Widsemes muischneezibas landratam baronam Stael fon Holsteinam.

— Uf Wisaugstako pawehli knass Bagrations-Muchranskis aiskomandets uf semes trihzes peemekletâm weetâm, eepasihtees ar soleem, kahdi sperti un buhtu sperami palihdsibas sneegschanai.

Simferopolê, 28. janw. Krimâ ir neredseta seema — sals leelaks par 20 grabeem. Sneega kahrta weetam 2½ arschinas beesa. Pahrtraukta satiksme starp Jaltu, Simferopoli un Sewastopoli. Deenwidus krasta sahdschas atdalitas no ahrpasaules. Eedsihwotaji zeesch no lopu baribas un malkas truhkuma. Kalnos nosaluschi daudz aitu un leellopu.

Jewpatorijâ, 28. janwarî. No aprinka eewesti daschi zilweki, kas apsaldejuschees. Weens no teem nomira. Pasts 28. janwarî nepeenahza leela sneega dehl. Twaikoni neeet jau wairak deenas.

Wernijâ, 28. janwarî. Weenu kwadratwersti leels semes gabals eeslihzis 10 arschinu dsikumâ un isskatâs it kâ ledus pa ledus eeschanas laiku. Weena treschdala no Alekfejewkas sahdschas semes Isiikula tuwumâ naw tadehl apstrahdaschanai noderiga.

Nikolajewâ, 28. janwarî. Neparasti leels sals. Kugu satiksme noteek ar ledus lauseju palihdsibu. Pasascheeru twaikonu satiksme starp Nikolajewu un Odesu pagaidam pahrtraukta.

Briselê, 10. febr. (28. janw.). Pasaules isstahde dewusi 1,446,000 franku leelu defizitu, no kura waldiba atlihdsina miljonu, bet pahrejo dalu isstahdes komiteja.

Londonâ, 10. febr. (28. janw.). „Loids" wehsta, ka no Kosakas, Wakar-Australijâ, dabuta sina par to, ka Kosakas tuwumâ wehtra sadausijusi kreewu barku „Glenbank" ar 1800 tonnam rudas. Wisi laudis gahjuschi bojâ, isnemot 1 matrosi.

Linu zenas Rigâ.

Baltgalwji: Ristini	63—64	r. birkawâ.
Zinskroni	58—59	„ „
Snperiorpihki	51—52	„ „
Augstee pihk-kroni	—	„ „
Pihk-kroni	44—45	r. birkawâ.
Pihk-brahki	—	„ „
Sakgalwji: Ristini	60—61	„ „
Hofs-dreibandi	54—55	„ „
Dreibandi	48—49	„ „
Brahki	42—43	„ „
Widsemes dreibandi	37—38	„ „

Kursemes baltgalwju zenas ir no 1—2 rbl. par birkawu semakas nekâ Widsemes.

Tendenze: stingra.

Wehstules un atbildes.

Ed. R. — R. Luhdsam suhtit atteezigo apraksstu. — Kapehz Juhs neka neraksteet par sinamo leetu ar W. kungu?

J. L. — R. Suhtijumu sanehmâm. Paldees!

J. A. — W. Apturetais brihwekfemplars tiks atkal suhtits, bet gan luhdsam turpmak masleet kahrtigaki un tschaklaki sinot par Sawu apgabalu.

Isdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Purinsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee F. J.. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Peenem
sobu slimneekus
ikdeenas no 10 lihdz 1 un no 3—6. **Spezialists, selta sobu kroneem** (Goldkronen) un ar **stifti eelekameem** (Stiftszähne) bez platem.
Dentists **M. Kaplans**,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 31.

Peenem sobu slimneekus
un pagatawo **mahkfligus sobus**, ar un bez platem. **Selta kronus, porzelana** un **selta plombas.**
D-sts **J. Aron**,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 1.
Runas stundas no 9—1, un no 3—6.

Dr. Levitas.
Eekschkigam, seeweeschu un behrnu slimibam
tagad dsihwo
Jelgawâ, Pasta eelâ № 6.

Peenemu aydas, dsimuma, puhschla un sifilisa slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurskatischana ar elektrizitati.
Dr. J. Machtus,
Marstal-eelâ 8, tuw. pee Grehz. eel. telef. 5492.

Sobu slimneekus
peenemam katru deenu no pulksten 9 lihdz 6. Sobus iswelk bez sahpem. Mahkfligi sobi ar waj bez platem. Wisadas plombas. Lanzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.
S. Braude u. P. Braude,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 17.

Krahj-kase
par 2 rubli.
Katram zilwekam — bagatam jeb nabagam, kursch saprot, kahda leela nosihme ir naudas krahschanai — ir jaeegahdajâs jaunisgudrotâ patentetâ amerikanu kase — krahj-kastite „Меркурій", kura ir nepeezeeschams preekschmets katram, kursch wehlâs peerast pee pareisas un patstahwigas krahschanas, atleekot no ikdeenas isdewumeem weenu jeb wairakus naudas gabalus tâ eeguhstot isdewibu, lihdz sinamas sumas eekrahschanai, winu neistehret Kase „Меркурій" naw nekahda rotaļa, bet skaistas nikel. mahkfligas nodalas (sk. sihmejumu) ar isturigu mechanismu un automat. kontroletaju, kursch katrreis pareisi parahda, zik naudas ir eekrahjees. Attaisâs tikai tad, kad ir eekrahjusês noteiktâ 20 kapeku gabalu suma. Bez tam pee kases ir eerihkots reserwas zaurums preeksch daschadeem naudas gabaleem, bet tam nawa nekahda sakara ar mechanismu, bet kalpo tikai reserwas kapitalam. Kase makfâ preeksch 10 rbl. sumas (bez reserw. zauruma) 2 rbl., preeksch 20 rbl. (ar reserw. zauruma) — 2 r. 50 k. Suhtischana 50 k., Sibirijâ 75 k. Isfuhta uf pehdzmaksu (наложен. платежомъ). Adrese: A. Хмельницкому, Варшава, Проходная 8.—4.

P. S. Issuhtot 3 kases uf reisi — par suhtischanu naw jamaksâ. 4708

Lauku mahju
no 10—25 dez. leelu, wehlâs pirkt waj rentet. Peesolis. nodod. schis awises kant. sem „Lauku mahja."

Latweeschu Sawstarpigâ Apdroschinaschanas Beedriba.

Pilna beedru sapulze

5. februarî 1911. g.,
pulksten 1 deenâ Jelgawâ, Katolu eelâ № 44, Beedribas kantora sahlê ar sekoschu

Deenas kahrtibu:
1) Gada pahrskats par 1910. gadu.
2) Rewidentu sinojums.
3) Budschets 1911. gadam.
4) Waldes preekschlikumi statutu § 12 robeschâs.
5) Wehleschanas.

Ja 5. februarî sch. g. nesanahktu wajadsigais beedru skaits, **tad otra un galiga beedru pilna sapulze notiks 19. februarî 1911. g.** pulkst. 1 deenâ sem augschejâs deenas kahrtibas, tapat kantora telpâs un buhs spreeduma spehjiga neskatotees uf sanahkuscho beedru skaitu.

Peesihme: Beedri top luhgti lihdsnemt kaut kahdu no saweem apdroschinaschanas dokumenteem, kâ polisi, pagaidu polisi, pagarinaschanas sihmi waj zitu no waldes isdotu dokumentu, is kura buhtu redsams apdroschinaschanas sumas leelums.

Walde.

Ленточная глиста съ головой

(солитеръ), круглая глиста и пригуничикъ удаляются безъ боли втеченіи 2 часовъ также въ самыхъ серьезныхъ случаяхъ, благодаря средству „Solitaenia" (Солитэнія) гарантировано безвредному, пріятному на вкусъ порошку, который при всѣхъ глистовыхъ болѣзняхъ очищаетъ основательно кишки. Никакой тошноты! Никакой рвоты! Настоящее только съ зеленой бандеролью и фирмой: Лабораторія „Лео", Дрезденъ А. I. Съ указаніями способа употребленія Руб. 2.— для взрослыхъ и Руб. 1.— для дѣтей. Можно получить во всѣхъ аптекахъ и аптекарскихъ магазинахъ. Главное представительство на Россію и королевство польское аптека З. Трейтаера, Варшава, Новый сѣтъ 60.

Wadmalas un manufakturas sabeedriba
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1a,
peedahwâ is sawas bagatigi eerihkotas magasinas
mehteli un uswalku drehbes.
Kastoru kaschoku pahrwilkschanai.
Drehbi dahmu kostimeem.
Wati un wattelinu.
Westes drehbes. **Willas atlasu,** daschadâs krahsâs.
Wisadas oderes drehbes.
Drehbneezibas peederumi: sihdi, deegi, knopes u. t. t.
Peenem apstellejumus uf dahmu un kungu drehbem.
Sabeedribas pilnwarneeks **D. Neumanis.**

„Pfaff" schujmaschinas
pahrdod weenigi pee
A. Lipperta,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 8, 1 tr.
Leepajâ, Graudu (Korn) eelâ № 47.
Usnomaksu no 1 rub. nedelâ.
Wislabakâs pasaulê.
Wisu zitu sistemu **rokas schujmaschinas** sahkot no 22 rub.
Wislabakâs pasaulê.

M. Brauer's,
Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim **„Jahna dasnizai".**
Kapu peeminekli
kâ: **krusti, odelisti, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wislabakâ materiala** pagatawoti.
Lai **monumenti** isnahktu glihti, kâ ari isturigi pret gaisa eespaideem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.
Seltitus, kâ ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigâm zenâm.
Jeem. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apstrigi isdariti. — Labakâs atsaukfmes.
Sudraba „medalî un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

● Loti swarigs sinat, ●
ka jaunisgudrotâs Dr. Hartmana
seepes „Flora"
ir tikai weenigais lihdseklis skaistuma sasneegschanai un ka zitu kremu leetoschana „Flora" seepju weetâ preeksch gihmja ir weltiga. Leetojot 2—3 reises katris pahrleezinasees scho seepju brihnumus: Saules pleki, issitumi un sinnes bez pehdam nosuhd. Ihstas tikai ar atradeja parakstu: Dr. Hartmann, Wien 3/I.
→ Dabujamas wisâs parfimeriju un apteeku pretschu pahrdotawâs.
ИСТОЧНИКЪ КРАСОТЫ
Д. ГАРТМАНА МЫЛО, Flora

Konditoreja „Leutzinger"
peedahwâ
Klama kruhschu bonbonus
20 kap. pazinâ un
datelu maisi
60 kap. mahzinâ.

Usnehmejs
keegelu un **dakstinu** fabrikazijai, **moderneeko, lopu kopeja, strgu kopejs, 2 gada kalpi,** neprezejees **stellmachers,** neprezejees **dahrsneeks** un **preekschmodere** war peeteiktees preeksch schja gada Krona-Wirzawas Petermuischâ.

Wajadsiga jauna stipra kalpone.
Kurk Pateiz schis awises ekspedizijâ, Skrihweru eelâ Nr. 35.

Jauns zilweks
nedsehrajs, lihdz schim labâ weetâ, wehlâs uf laukeem **meschfarga** jeb ta **palibga, usrauga** jeb tamlihdsigu **weetu.** Ofertes luhdz eesuhtit schis awises ekspedizijâ sem J. K.

J. Lahzis, Rigâ.
peedahwâ daschadus **granita, marmora** un **tschuguna kapu krustus** un **peemineklius.**
Fabrikas: Pletenbergas eelâ № 19. — Telefons № 2487. Meera eelâ № 33 . . . . — Telefons № 5436.
Noliktawas: Granita prezem: — Meera eelâ № 33. Tschuguna prezem: — Terbatas eelâ № 24.
Telefons № 986.
Zenu rahditajus par tschugunu krusteem teek luhgts peesprasit uf adresi: **J. Lahzis, Rigâ.**

Rujenê.
Peenem pastellejumus uf
„Latweeschu Awisêm"
J. Aksna
grahmatu pahrdotawâ.

Kuldigâ.
Pastellejumus
uf
„Latweeschu Awisêm"
peenem
J. Rosensteina
grahmatu pahrdotawâ,
Leelajâ eelâ.

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrik. noliktawa
Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehlê wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas
„Sankt Gotthard",
starp tâm: koka kastitês par 250 gab., kâ ari **Berlinês** 100 gab. ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.
Smarschiga tabaka: **Halis** ¼ **№ 46** kap., ½ **№ 23** kap. **Maikapara** spezialtabaka: **Swesda** № 40, № 80 un № 10 nepahrsteh-jama labuma. Papirosi: wisas wairak peeprasitas sortes par lehtâm zenâm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ cepirkschanas weeta.
Tabaka III. sorte jau no 72 kap. mahzina un **zigarus no 7 r. 80 k. no 1000 sahkot.**

Mahzeklis
war peeteiktees mechaniskâ atslehdsneeka darbnizâ pee atslehdsneeku meistera **Chr. Biemana,** Jelgawâ, Katoku eelâ № 21.

Wirzawas pagasta walde
usaizina wisus, pee schi pagasta peederigus
wihreeschu kahrtas lozeklus,
kuri dsimuschi laikmetâ no **1. oktobra 1889.** lihdz **1. oktobrim 1890. gadâ,** peenest pagasta waldei, wehlakais lihdz **1. martam** sch. g., skaidras sinas par gimenes sastahwu, peenesot wezuma sihmes dehl eesaukschanas listes sastahdischanas.
Krona Wirzawâ, 20. janw. 1911.
Pagasta wezakajs: **Buschs.**
Skrihwers: **W. Wahrens.**

Mag. J. Hertela
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.
Peedahwâ
wisadas uf scho arodu atteezoschas
prezes.

Am. Voegedinga
grahmatu pahrdotawâ
Leepajâ
peenem pastellejumus
uf
Latweeschu Awisêm.

Peenem apstellejumus
uf
„Latweeschu Awisêm"
un pahrdod numureem
Matschewska
pahrtikas pretschu weikalâ
Katolu eelâ № 50.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Tê klaht 1 peelikums.